

ОБЮЛЕТИНОЧЮНИ

XXVII МЕЖДУНАРОДЕН ТЕАТРАЛЕН ФЕСТИВАЛ ВАРНЕНСКО ЛЯТО 1-11.06.2019

VIAFEST

ОТКРИВАНЕТО

01.06 Основна сцена

На 1 юни на сцената на Драматичния театър „Стоян Бъчваров“ във Варна се откри 27-ото издание на Международния театрален фестивал „Варненско лято“. От името на неговия организатор, фондация „Виа Фест“, Цветана Манева и Николай Йорданов благодариха на партньорите и на публиката, която неизменно е давала смисъл на съществуването му през годините. Кметът на град Варна, Иван Портних, обяви от сцена-

та, че в рамките на фестивала трима големи български актьори, свързани с театралния живот в града – Стефан Мавродиев, Ириней Константинов и Владимир Пенев, ще получат почетни плакети на кмета по повод техни юбилеи. Елиянка Михайлова, директор на дирекция „Сценични изкуства и художествено образование“ в Министерството на културата прочете поздравителен адрес от министър Боил Банов. „Една трета от историята на варненския театър е свързана в Международния театрален фестивал „Варненско лято“, който винаги е задавал висока летва“, заяви Даниела Димова, директор на Театрално-музикалния продуцентски център – Варна, един от основните домакини на форума. Тя припомни, че Драматичният театър „Ст. Бъчваров“ е в период на очакване на неговата 100-годишнина през 2021 г. „На добър час!“ на фестивала пожела и артистичният директор на театъра Веселина Михаилова. Фестивалът се откри със спектакъла „Опит за летене“ на Народния театър, а след него артистите от мим-формация „Жар театър“ създадоха приказна атмосфера на централния площад в града със светлинното улично шоу „Нощта на белите коне“.

НОЩТА НА БЕЛИТЕ КОНЕ
ЖАР ТЕАТЪР

01.06 пп. Независимост

БЪЛГАРСКА СЕЛЕКЦИЯ

ХОРИЗОНТЪТ НА МЕЧТИТЕ

СТОЯН РАДЕВ, РЕЖИСЬОР

ОПИТ ЗА ЛЕТЕНЕ
НТ Иван Вазов

Навършват се 90 години от рождението на Йордан Радичков. Какъв е приносът на този автор за българския театър според Вас?

Хората в театъра, където и да са, по което и да е време, могат да работят с шедеврите на световната драматургия. Когато в България посегнеш към пиеса на Радичков, не избираш текст с локално значение, а по-скоро отново използваш възможността да се обърнеш към световното литературно богатство. Имаш тази привилегия. Накратко казано, както във финала на Йовковия „Другоселец“, поглеждаш в голямото око на коня, а в него светят лъчите на звездите.

„Опит за летене“ е писана преди 40 години, през които обществото е претърпяло промени. Как съвременният режисьор гледа на тази пиеса?

Текст като този се намира толкова високо и напред, че сякаш винаги стои в далечината и до него все трябва

да се достига. Каквато и промяна да е настъпила в обществото, то не е изпреварило хоризонта на полета, а продължава да го съзерцава – да се страхува и да копнее.

Спектакълът се откроява с ярка характерност на типажите в пиесата. Как подходите към разпределението на ролите?

Опитах се да търся директна връзка между актьора и персонажа по линия на човешка правдоподобност. Моята цел беше в рамките на една неизбежна театрална условност да разказвам реална история за реални хора. Смятам, че Радичковият свят, при цялата му специфичност и фантазмагоричност, е нашият свят – такъв, какъвто го живеем ежедневно. Въпросът е да се отпуснат ушите, да се отворят очите, да проговорят мечтите.

Въпросите загладе Любомир Парушев

ОРГАНИЗАТОРИТЕ

ФЕСТИВАЛЪТ – МОЗАЙКА ОТ РАЗЛИЧИЯ

За акцентите в 27-ото издание на Международния театрален фестивал „Варненско лято“ разказват неговият директор НИКОЛАЙ ЙОРДАНОВ и главният координатор АСЕН ТЕРЗИЕВ.

Мотото на тазгодишното издание на фестивала е „Преливащи се театрални реалности“. Какво е неговото послание?

Н.Й.: Мотото има за цел да предложи структурни принципи на една много сложна програма, състояща се от различни модули. Виждаме различни представи за театралност, различни театрални форми, стратегии към сцената. Така се рогу то тази година. Това е и формулата, по която са се провеждали повечето издания на фестивала досега. Той е мозайка от различия и може би това е най-ценното.

А.Т.: „Преливащи се“, защото програмата е много разнообразна като жанрове и се опитваме мотото да подскаже това.

Кои линии бихте открили в българската програма?

Н.Й.: Авторът Йордан Радичков присъства с три заглавия, тъй като също има два юбилея – 90 години от неговото раждане, както и 15 години от кончината му. В тази връзка единият спектакъл е на Народния театър – „Опит за летене“, другите са на Театрална работилница „Сфумато“ от програмата им „Ноев ковчег“. Това съвпада и с 30-годишнината на „Сфумато“, за която организираме специална конференция. Част от селекцията е и спектакъл по пиесата „Нирвана“ от Константин Илиев. Стремим се да отбележим автори, които имат заслуги за развитието на българската драматургия. Разбира се, за да селектираме подобни представления, те трябва да имат качества и се радваме, че тези са стойностни и можем да ги представим.

И тази година продължава сътрудничеството между театралния и музикалния фестивал „Варненско лято“. Какви са акцентите в програмата „Интермеццо“?

Н.Й.: Продължаваме традицията да показваме на киноекран заглавие от Метрополитън опера в Ню Йорк – тази година това е „Ауга“ от Верди с Анна Нетребко. Представяме и документален филм за Соня Йончева на Георги Тошев. Новите събития са два много мащабни проекта. Единият е гостуването на джаз формацията към световно известния Кралски Концертгебау оркестър – Амстердам, който заедно с джаз

ОРГАНИЗАТОРИТЕ

>стр. 1

певицата Магелин Бел ще изнесат концерт, посветен на Рей Чарлз и Стиви Уондър. За първи път в България се представя подобен тип формация, която несъмнено заслужава вниманието на зрителите. Другият проект е интердисциплинарен и съчетава в себе си няма кино (емблематичния филм „Лодката на влюбените“), музиката на джаз триото „Франсоа Рюлан“ от Франция и хора „Големите български гласове“. Това също е важна акция, която превръща в спектакъл изкуства, които съществуват отделно сами по себе си. Разваме се, че реализираме програма „Интермецо“ в сътрудничество с колегите от музикалния фестивал.

Гвоздеи в международната програма са „Макбет“ на режисьора Алесандро Серра, който печели едни от най-важните театрални награди в Италия, както и

БЪЛГАРСКА СЕЛЕКЦИЯ

ОТКРИХМЕ НЕЩО ДЪЛБОКО ЛИЧНО В ПИЕСАТА

МАКСИМА БОЕВА, РЕЖИСЬОР

02.06 Културен театър
НИРВАНА
ДКТ – Шумен

С какво „Нирвана“ от Константин Илиев ти стана интересна?

Пиесата съчетава в себе си документалното и художественото, а таква естетика винаги ми е била интересна. В текста открих теми, които ме вълнуваха или припознах като свои и исках да разкажа през моя поглед. Вярвам, че не съм сама в това – „Нирвана“ е сред най-поставяните пиеси на българска сцена. За мен основна тема в спектакъла е манията и фиксацията, които се наместват на мястото на любовта. Тези двамата души някога са се обичали, но сега са се вкопчили един в друг и се задушават.

Започваш работата си по пиесата като дипломна задача по режисура в Театралната академия. Какъв път измина представлението преди да стъпи на професионална сцена?

Процесът беше дълъг и труден, но за сметка на това удовлетворителен. Всички в екипа искаме точно в този момент да направим точно това представление – това се случва много рядко. Актьорите намериха по нещо дълбоко лично в пиесата. Постановъчният екип също. Трябваше да се справим с много препятствия, включително технически. Борис Далчев беше измислил една механизация в сценографията, за която нямаше условия на учебната сцена. Но с него бяхме толкова убедени в решението, че си я изработихме сами, въпреки че нямаше представа как и никога не бяхме правили таква неща. Но накрая бяхме толкова щастливи! Такива малки приключения...

Представлението е отличено с редица награди – една от тях е за млад театрален режисьор на името на Слави Шарков, има и три номинации за „Икар“ 2019. Какво за теб е личното ти постижение в него?

Всички се учехме по време на процеса и добихме много умения – организационни, технически и художествени, разбира се. Развам се, че явно имаме добър резултат и работата ни бе отличена на няколко фестивала. Ако трябва да посоча едно лично постижение, то е, че не се предадох на нито един етап и не се оставих на меченето, въпреки трудностите. Докато това представление излезе от учебната сцена и намери своя дом в театъра в Шумен, трябваше много труд и постоянство. Това постижение обаче не е само мое, а на целия екип. Те вярват в спектакъла и продължават да се трудят за него.

Въпросите загладе Румяна Моллова

гостуването за първи път на спектакъл на белгийския артист Ян Фабър – „Щедростта на Тавита“. Защо е важно те да бъдат представени пред българската публика?

Н.И.: Международната програма е плод както на нашите търсения, така и на възможностите да се представи един спектакъл в рамките на фестивала. Оказа се възможно „Щедростта на Тавита“ да бъде програмирано за кратък срок, който имахме. Спектакълът е хибрид между екстатичен танц и инсталация, която е много любопитна. Това е един интердисциплинарен проект, какъвто винаги се опитваме да програмираме.

А.Т.: Връзката, която откривам между Серра и Фабър, е техният стремеж да направят така, че представлението, което се случва тук и сега, да ни върне назад във времето. Безспорно това е основната сила на театъра. Ян Фабър се опитва на един разбираем за съвременния човек език да пренесе преживявания от античността – усещането за трагическо, екстатично преживяване, което идва от древногръцките ритуали и религиозните преживявания. Подходът на Алесандро Серра е по-различен – той в известен смисъл пренаписва „Макбет“, като го свързва с перформативната традиция, която е много интересна. Той изследва ритуалната култура и вярвания на региона, откъдето е и самата компания – остров Сардиния. Смыслът на обредите е ритуално пречистване от злото. Серра решава да прочете най-жестоката и мрачна трагедия на Шекспир точно през тези кодове.

Защо е толкова важно да се работи за постигането на разнообразие в програмата на фестивала?

Н.И.: Важно е публиките да се разширяват, а и да се смесват. Тоест една традиционна публика да види нови театрални форми и обратно – зрителите, които предпочитат алтернативните естетически среди, да видят и силни традиционни постановки. Да има диалог между тях, да се намират пресечни точки. Това същност е важно колкото за зрителите, толкова и за самите творци, както и за хората, които наблюдават отстраня и коментират развитието на театъра от своята представа. В тази посока са усилията на фестивала, които формират и неговия естетически профил през годините.

Четете цялото интервю във фестивалния блог varnatheatreffest.viafest.org.

Въпросите загладе Сияна Неялкова

ПАРАЛЕЛНА ПРОГРАМА

ЗА СВЕТА ОТ ДНЕС

НЕДЯЛКО ДЕЛЧЕВ, РЕЖИСЬОР

02.06 Сцена Филмал
СЪГЛАСИЕ
Театър София

„Съгласие“ на Нина Рейн е сравнително нова пиеса – тя излиза през 2017 г. Как достигнахте до нея и с какво привлече вниманието Ви?

Наистина това е съвсем нов текст. Той отразява света от днес. Дори и от утре, защото някои от проблемите в пиесата са актуални в Англия, но твърбва ще върхлитат и нас... Завладя ме искреността на Нина Рейн, болката за всеки от героите ѝ... Спечели ме почти чеховското ѝ разваряне в хората, съпричастие то ѝ към всеки от тях. Текстът е сериозен, умен и дълбок, но и ироничен, с гъръкъ език, на места предизвикателен. Той е класическо граматургично озледало на част от безпътието на днешния човек – на духовния nihilизъм, на себеспасителния цинизъм, на хедонизма му... А историята как този текст дойде до мен е съвсем обикновена. Директорът на театър „София“ Иринея Константинова ми го предложи. Той беше чул и чел за премиерата в Лондон и вече беше поръчал текста. Аз много го харесах. Намерихме верните съратници и се впуснахме в приключението.

Какви препратки намирате в света на пиесата, актуални за българското общество?

ПАРТНЬОРИ

ВАРНА ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ НА ДОБРИТЕ ИДЕИ

ДЕСИСЛАВА ГЕОРГИЕВА, ОТДЕЛ „ФЕСТИВАЛИ И ПРОЕКТИ“, ОБЩИНА ВАРНА

Каква е основната посока в културната политика на Община Варна към фестивалите в града?

Варна е фестивалният град – това е видимо за всички. Фестивалите започват още през март и завършват в края на годината. Мисля, че Община Варна чрез своя фонд „Култура“ за подкрепа на фестивали и творчески проекти, дава възможност добрите идеи и инициативи да получат своя живот в града. Мога да дам пример с това, че тази година ще бъде 93-то издание на Международния музикален фестивал „Варненско лято“. Мисля, че това е гостатъчно красноречиво.

И тази година съвместно с Международния театрален фестивал „Варненско лято“ той създава общата програма „Интермецо“. Как според Вас това сътрудничество подпомага развитието на двата форума?

Мисля, че създаването на тази обща програма беше нормален процес. Естествено беше двата най-големи фестивала в България да обединят сили, за да могат да показват на публиката спектакли, концерти и пърформанси, чието представяне само две толкова мощни културни организации могат да осъществят. Тенденцията е фестивалите да стават все по-мултижанрови. Благодарение на това развитието на търсенията на публиката, ние успяваме да селектираме проекти, които са между театъра, музиката и визуалните изкуства. Тази година програма „Интермецо“ предлага пълна палитра, която предоставя по нещо за всеки вкус. Мисля, че в бъдеще тя още повече ще се развива.

Има ли някакво събитие във фестивалната програма, което очаквате с по-специален интерес?

Това е труден въпрос – все едно е да попитаме една майка кое от децата си предпочитат. Аз нямам търпение да гледам абсолютно всички спектакли. Надявам се, че и други хора имат тази нагласа.

Въпросите загладе Любомир Парушев

Светът на младите и успешите и в Лондон, и в София днес сякаш е белязан от сходни проблеми и копнения... Кои сме ние и накъде вървим? Какъв е смисълът на това, което правим? Вярваме ли в онова, което вършим или говорим? Има ли логика в света ни, в „системата“? Къде са границите на личната свобода? Как да оцелеем в днешния брутален свят с изчезваща човешка близост? Как да запазим брака си? Съчувстваме ли, съпреживяваме ли същностно – дълбоко и искрено – чуждата загуба, скръб, болка? Имате ли сетиви за тревогите и отчаянието на другия?... Добрият граматургичен текст, казал някога Чехов, не дава отговори, а поставя важните въпроси на съвременното ни. Ние имахме късмета да попаднем на текст с подобни качества.

Въпросите загладе Румяна Моллова

На 1 юни на сцената на Културния театър по традиция се състоя представяне на кратки пиеси на френски език от ученически театрални групи на езиковите гимназии в България след участие в 26. Международен франкофонски ученически театрален фестивал 2019 в Стара Загора. На сцената излязоха ученици от ГПЧЕ „Йоан Езарх“ и IV ЕГ „Фредерик Жюлио-Кюри“ във Варна, както и от ПГРЕ „Г.С. Раковски“, Бургас.

БЪЛГАРСКА СЕЛЕКЦИЯ

СВЯТ, СТЕГНАТ ДО ЗАДУШАВАНЕ

ЯВОР ГЪРДЕВ, РЕЖИСЬОР

ДРАКОНЪТ
ТМПЦ | Драматичен театър – Варна

03.06 Основна сцена

Постановката Ви по „Драконът“ от Евгений Шварц се отличава със специфичния си жанр на политическа притча. Твърдите, че в нея Ви интересуват „психологическите и интуитивни механизми на политическо действие“. В какво откривате актуалното ѝ значение днес?

В това, че съумява да покаже как политическите идеологии лесно могат да бъдат сведени до легитимно прикритие на атавистичния човешки инстинкт за самоутвърждаване чрез насилие над другите. И как не толкова в самите безлични системи на управление се

коренят обществените проблеми, колкото в подгмолната и притворна природа на самите хора, криещи се зад тези системи.

В спектакъла сценографията на Свила Величкова обвиня сцената с въздуховодите, по нея има сценични фонтани... Какво значение влагата в това решение?

Алюзия за свят, стегнат до задушаване в хватката на безкрайно дълго мускулесто влечуго. Мисля, че Свила реализира попадение с този образ.

След редица спектакли, които създавате с актьорите на Варненския драматичен театър през годините, какви нови предизвикателства открихте в работата си с добре познатата Ви трупа?

Преди всичко и най-вече предизвикателството да си признаем взаимно, че вече не сме същите, а сме други, които трябва честно да изследваме днес, без да разчитаме на знанията си за нас самите от миналото.

ПРИКАЗКА, КОЯТО Е РЕАЛНО ЖИВЕЕНЕ

СТОЯН РАДЕВ, АКТЬОР

Представлението „Драконът“ е в нелекия жанр на политическа притча. Какво предизвикателството поставя той пред актьора?

Всяка роля е предизвикателство. По-особеното затруднение тук беше да си повярваме, че разказваме приказка, която е реално живеене. Да съществуваме плътно в тази притчова история, без да инфантилизираме героите си, и да я приемем за абсолютна реалност. Приказка, която може би е страшна, смешна или пък метафорична. Както вие я приемете, такава е.

НЕНЧО КОСТОВ, АКТЬОР

Какво в персонажа на Героя Ви провокира като роля и като позиция?

Провокира ме това, че към приказката погледихме с категоричност и бруталност, непристъпни за приказната атмосфера. Интересното при изграждане на персонаж, назован Героят, беше търсенето на баланс между добро и зло, прелитатски се в душата му. Освен като Спасител, той може да се разглежда като някой, който насилствено се връзва в света на хора, които живеят щастливо и спокойно, спазвайки законите, и разбива този свят. А около романтичния образ на принца на бял кон витае същински гняв от това да бъде слаб и оголен пред любовта.

Четете цялото интервю на фестивалния блог varnatheatrefest.viafest.org

Въпросите зададе Румяна Моллова

МЕЖДУНАРОДНА СЕЛЕКЦИЯ

МАКБЕТ И ПРОВАЛЪТ НА НАСТОЯЩЕТО

АЛЕСАНДРО СЕРРА, РЕЖИСЬОР

Вашият „Макбет“ „говори“ на автентичен сардински, но сякаш чувате диханието на умиротворен митологичен звяр. Имат ли нужда класическите текстове за театър от специфичен режисьорски ключ?

Сардинският език е най-близък до латинския; той е сух, но същевременно не назова нещата опростено, а се доближава до същността на поезията. Няма изобилие, откроява се значимостта на живота и при това се генерира звук, признат отвъд неговото значение. Класиката никога не остарява, но езикът остарява, затова трябва отново и отново да превеждаме класиците. Докато езикът остарява, древните езици продължават да вибрират и общуват на по-дълбоко ниво, отвъд смисъла. Що се отнася до класическата литература, не мисля, че е необходима някаква интерпретация или фрийволни актуализации: представянето на Хамлет в дънки не променя актуалното художествено съдържание за човешкия субект в известната история. По-скоро бих казал, че силата на класиката е във времето разстояние. Историята отпреди повече от две хилядолетия разкрива същността на човешкото съществуване по-добре от Netflix със серийното му развлечение.

Единствената занаятчийска дейност, необходима за разкриване на архетипите, се състои в премахването на най-вече на това, което е написано според вече изоставени театрални конвенции. Трябва да остане същността, върху която да се изгради нова и оригинална сценична писменост.

В спектакъла Ви всички роли се изпълняват само от мъже – традиционен за Елизабетинския театър подход. Как работихте с актьорите?

Когато се срещнах с актьорите, вече бях преминал през текста, бях намерил връзка с най-големите му дълбочини. Събрах и създадох огромен брой изображения, обекти, костюми и звуци, които да предам на актьорите в дионисиева игра на импровизация с материала, а не с текста. Текстът идва след това. Точно по средата на репетициите се активира магическа реакция между материала, генериран от актьорите, построен върху моите видения, и пиесата. Текстовият образ излиза на светло само когато съвпада с най-интимната страна на актьора, в про-

МАКБЕТ
Компания Театроперсона | Театро Сардиния - Италия

04.06 Сцена Филмла

тивен случай остава само в рамките на постановката и изграденото. За да се свържете с тази дълбока и интимна същност на актьора, не бива да се отдалечавате от хуманността. Това е нещо, което надхвърля таланта. Аз търся хуманността, защото от нея се нуждае аудиторията. По време на репетициите винаги съм на сцената с актьорите. Продължаваме с обучението и импровизацията, докато в някакъв момент те започват да ми се доверяват, тогава започва истинският творчески процес, когато актьорът не се противопоставя, той се себепознатьва.

Но първо идва прилевиет, търсейки една колективна мисъл за колективния ум: един-единствен дъх с по-дълбоко ниво на комуникация. Както казва Гротовски, по време на репетициите знаците за собствената интимност са взаимно дарени, а не са само биографични. Тази тайна болка остава в най-вътрешната част на актьора и е интимното преживяване между него и публиката.

„Животът – сянка блудна, клет актьор, пилеец време в кухи гитирамби, забравен подир туй навеки; разказ изплът от урод с връва и безумство, лишен от канка смисъл“ – това един от най-известните цитати от „Макбет“. Можем ли всички ние, потреби-

тели на интернет съдържание, ускорени в живота консуматори, да съумеем да запазим внимание към смисъла на думите на Шекспир?

Емил Чоран твърди, че Макбет е по свой собствен начин велик мислител, подобно на Хамлет. Това изисква внимателно четене, защото отвъд обстоятелствата той е с огромна дълбочина. „Животът сянка блудна“... намирам се обсебен от един човек, чието основно ограничение, според мен, го прави парадоксално трогателен. Той безмилостно мисли за бъдещето – „утре и утре, и утре“, той драматично се проектира напред и не е в състояние да живее в настоящето, затова и се прави на луг.

Той е символ на това ускорено общество, бързащо общество, което не е духовно подготвено да приеме технологията, която може да ни направи безсмъртни, но вече погубва душите ни. Ние не сме готови да се справим с хода на времето. Този отчаян провал в живота на настоящето ме кара да се чувствам близо до Макбет, жив.

Четете цялото интервю в Портал „Култура“, kultura.bg.

Въпросите зададе Рага Езекиева

ШОУКЕЙС

Десет представления от съвременния български театър и танц включва тазгодишното издание на програма „Шоукейс“, която се организира вече за дванадесета поредна година от фестивала в сътрудничество с фондация „Арт Офис“. Двадесет международни театрални професионалисти – мениджъри, театрални критици и специалисти, от тринайсет държави са нейни специални гости.

ТРАГИЧНОТО ИЗМЕРЕНИЕ НА ИЛЮЗИИТЕ

КРИС ШАРКОВ, РЕЖИСЬОР

ДИВАТА ПАТИЦА
НТ Иван Вазов

03.06 Сцена Филипа

Забелязва се траен интерес от Ваша страна към пиесите на един от големите драматурзи на модернизма Хенрик Ибсен. С какво Ви впечатлява този автор?

Нещата, с които Ибсен ме впечатлява, са изключително много – няма как да е иначе, той е един от най-важните автори в историята на театъра. Ако е възможно да отделим едно нещо, върху което стъпва режисьорската ми работа по него, това е социалният контекст, в който Ибсен полага сюжетите и героите си, и най-вече преводът на този контекст в настоящето. Пиесите особено от средния период на Ибсен привидно обитават жанра „капиталистически реализъм“, работят подривно спрямо него, но без да излизат от опаковката му. Разбира се, социалният контекст понякога си е просто контекст, но една семейна драма при Ибсен не би могла да бъде разбрана без него.

Тук за мен се появява един интересен въпрос – защо, когато искаме да говорим за съвременния човек задълбочено, обобщаващо и театрално-устойчиво, можем да го направим по-пълноценно през модерната драма от края на 19. век, а не през съвременната драматургия?

В какъв етап от развитието Ви като режисьор се появява „Дивата патица“?

Трудно ми е да определя. Това е четвърти текст на Ибсен, който поставям. Не намирам особени амплигудии в развитието, по-скоро следвам една линия, която има своите натрупвания.

Какво според Вас казва пиесата на съвременния зрител? Какво разказва тя за съвременното общество?

Намирам „Дивата патица“ за изключително съвременна в концептуалните си измерения, но по-остаряла в дизайна си. При реалистичните пиеси на Ибсен езикът и известна част от фактологията са предимно дизайн, а ядрото на текста е другаде. Затова „Дивата патица“ е позабравена пиеса; за нейната реализация сценичната адаптация е решаваща. Тя е писана в зората на технологичните открития на 20. век и темата за фотографията е ключова за съвременната ѝ интерпретация. Именно тя беше движеща в структурирането на спектакъла и в репетиционния процес. За пръв път проблемът за образа, за отражението, за симулакрума става водещ в драматургията. Но тук не става въпрос само за производството на илюзии и лъжи, които социалната система изфабрикува. Проблемът за илюзии в тази постановка е и проблем на артиста. Това го прави още по-екзистенциален и трагичен.

Въпросите зададе Любомир Парушев

ОТЗИВИ

МЕГ БАДОРЕК-МИСЧУК,
КОНСУЛТАНТ В СФЕРАТА НА ИЗКУСТВОТА И КУЛТУРАТА,
ПРОЕКТЕН МЕНИДЖЪР,
ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

Ценно е, когато една класическа пиеса „заговаря“ на езика на съвременето и става достъпна за зрителя от днес. Важно е режисьорите да се опитват да използват своите творчески средства и перспектива, за да предадат наследството, което ни е завещано. Важно е да имаме тази връзка с миналото, то е част от нашата култура. Но същевременно съществува и риск режисьорът да отведе нещата твърде далеч. Мисля, че в „Дивата патица“ Крис Шарков е знаел къде да спре. Най-много ме впечатли как темата за фотографията е изведена като ключ към пиесата. Ибсен я пише във времена, когато професията на фотографа е изисквала знания, усилия, отдаденост и време. Днес ние имаме съвършено различен подход към фотографията, тя е станала част от ежедневието ни. Още в самото начало на представлението е загадена връзка със съвременето чрез цитираните думи на Сюзан Зонтаг. Прегизвикателство е да се захванеш с подобен текст, в който е ясно как ще се развие сюжетът. Хареса ми главният персонаж, фотографът – той търси способ, който да му помогне да чете в душите на хората, така че те да не лъжат повече. Създава се и интересен акцент върху фотографията като средство да откриваш и да виждаш повече. Това придава нов аспект на факта, че дъщерята в пиесата губи зрението си. Това е метафоричен мост към темата за това да виждаш нещата, за желанието да ги виждаш и същевременно да не можеш да ги видиш. Но от друга страна, историята се нуждае от прояснение и развитие, защото спира в момента, който не показва реално света, в който живеем днес, когато фотографията се използва не за да разкрием истината, а понякога направо за да я скрием. Откриваме я навсякъде около нас. Това, което е случва в нашата реалност, е абсолютната противоположност на демонстрираното намерение в представлението. Тръгнах си със силното желание да видя още, може би свързано с историята на фотографията и довеждането ѝ до абсолютното настояще, до второто десетилетие на 21. век, но запазвайки препратките към начина, по който са я възприемали първите фотографи.

БРИГИТА СИЛИНА,
МЕЖДУНАРОДЕН ТЕАТРАЛЕН ИНСТИТУТ (ITI),
ЛАТВИЯ

Преди малко гледах представлението „Дивата патица“, което ми се стори много добро и интересно и то най-вече заради актьорите. Всички те свършиха чудесна работа. Впечатли ме и сценографията и изобщо съм благодарна, че го видях. Гледах и „Опит за летене“ – то също много ми хареса, но по различен начин. То беше някак много българско, свързано с българската нация. Въпреки че не разбирах текста, успях да го уловя заради това, че историята му е универсална. Намирам го за много добър театър.

почнахме да работим и да пътуваме заедно. През изминалите 17 години компанията има над 12 представления.

М. К.: Започнахме да работим с хвърчила и въздушни скулптури, защото в уличния театър не се използва толкова въздушното пространство, както например в църка. В началото си служехме с рециклирани и етични материали, с пластмаса... Постепенно имаме възможност да играем в различни държави. През годините и хвърчилата ни ставаха все по-сложни, с повече материали и с по-развита технология. Стремим се да създадем за зрителите преживяване, подобно на нещо като психеделичен сън.

Въпросите зададе Любомир Парушев

ПАРАЛЕЛНА ПРОГРАМА

СЮРРЕАЛИСТИЧНО
ПРЕЖИВЯВАНЕ

МАРКОС КАСТРО И СЕЛИЯ ПОРТУГАЛ ДИАЗ

Какво Ви вдъхнови за уличния спектакъл „Градината на ветровете“?

М. К.: Началното вдъхновение дойде от картините на художника Салвадор Дали. Но за да можем да пресъздадем техния сюрреалистичен свят, започнахме да работим с хвърчила и въздушни скулптури. В уличния театър не се използват толкова често въздушни елементи, това е сравнително ново. За зрителите е изненада да видят различни обекти да се носят във въздуха над главите им.

С. П. Д.: Действително първоначално тръгнахме от картините на известния испански художник. Но след това въведохме обекти в различни форми, вдъхновени от природата, наподобяващи растения или насекоми. Искахме те да изглеждат като различни семейства въздушни животни, за да създадем комбинация от изкуство, хвърчила и въздушни скулптури. Публиката е свикнала да гледа спектаклите основно на нивото на очите, а нашето представление им представя раз-

ГРАДИНАТА НА ВЕТРОВЕТЕ
Кал и Канто – Испания

03.06 пл. Независимост

лични перспективи и създава светове, разположени на различни нива.

Как бихте описали принципа на работа на Вашата компания?

С.П. Д.: Аз се запознах с основателите на компанията Маркос и Ана Ортего в училището за изпълнителски изкуства, което посещавах. Те основаха „Кал и Канто“ през 2002 г. и първоначално създаваха малки улични представления. След това се присъединих към тях и за-

Главен редактор: Ангелина Георгиева
Сътрудници: Елена Ангелова, Румяна Моллова,
Сияна Недялкова, Любомир Парушев
Фотограф: Росен Донеv
Оформление: Александър Калужов
www.niracom.com
Сегме фестивалния блог на varnatheatrefest.viafest.org